

Изх.№ 142/13.07.2022 г.

ДО

**АРХ. ЗДРАВКО ЗДРАВКОВ
ГЛАВЕН АРХИТЕКТ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА
ВЪЗЛОЖИТЕЛ ПО ЗОП**

Относно: Искане по чл. 100, ал. 1 от ЗОП за промяна на условията в конкурс за проект: Обемно-пространствено проучване и идейна концепция/идеен проект за изграждане на „Пешеходен мост над ул. „Бяла черква“

УВАЖАЕМИ АРХ. ЗДРАВКОВ,

На основание предоставената ни от Закона за обществените поръчки (ЗОП) възможност (чл. 100, ал. 1) и в съответствие с функциите на Камарата на архитектите в България (КАБ) да защитава правата и интересите на архитектите, ландшафтните архитекти и урбанисти, членове на професионалната организация, в съответствие с интересите на обществото, отправяме към Вас искане да промените част от условията в конкурса за проект: Обемно-пространствено проучване и идейна концепция/идеен проект за изграждане на „Пешеходен мост над ул. „Бяла черква (конкурса), публикуван на 06.07.2022 г. в РОП, с уникален номер на поръчката 00087-2022-0088.

1. Да промените условието в т. 8 от Документацията за участие в конкурса: „8. *Изискванията относно годността (правоспособността) за упражняване на професионална Възложителят не поставя към участниците изисквания за годност (правоспособност) за упражняване на професионална дейност.*“, **като поставите изискване участниците да притежават проектантска правоспособност и да са вписани в регистъра на Камарата на архитектите по чл. 6, т. 1 или по т. 2 от Закона за камарите на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране (ЗКАИИП) – регистъра на лицата с пълна проектантска правоспособност или регистъра на проектантските бюро, или в еквивалентни регистри съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът или участникът е установен.**

В настоящия конкурс с предмет обемно - устройствено проучване и придобиване на идеен проект за пешеходен мост, залагането на критерий за подбор, който се отнася до годността (правоспособността) за упражняване на професионална дейност е задължително, тъй като изпълнението на проектантски услуги е регулирана професия (архитект и инженер в инвестиционното проектиране), упражняването на която е определено със закони, подзаконови и административни разпоредби и изисква вписване в публичните регистри по чл. 6 от ЗКАИИП.

Чрез изискването участника да има екип от лица с проектантска правоспособност за изпълнение на задачата, предмет на конкурса, а не самият той да отговаря на изискванията за годност и правоспособност, се нарушават изискванията на чл. 10, ал. 1 и чл. 59, ал. 2 във връзка с чл. 60 от ЗОП и изискванията на специалните закони – ЗУТ и ЗКАИИП. Проектантски услуги, а именно изработване на концепции и схеми за пространствено развитие, устройствени планове и отделно заплащане инвестиционни проекти, **имат право да изпълняват единствено** проектанти по смисъла на чл. 230, ал. 1 от ЗУТ във връзка с чл. 7, чл. 8 и § 1, т. 1 от ДР на ЗКАИИП –

проектантите на свободна практика, проектантите с пълна проектантска правоспособност, регистрирани като търговци, както и проектантските дружества, вписани в регистрите по чл. 6 от ЗКАИИП.

2. Да заложите условието, че дейностите по изработване на изменение на действащия подробен устройствен план в обхвата на проекта и на следващата фаза на инвестиционния проект на пешеходния мост, ще бъдат възложени по реда на чл. 79, ал. 1, т. 9 от ЗОП на класираните участници.

Видно от условията на конкурса, намеренията на общината са избраният идеен проект да служи за основа, определяща изискванията към обема и съдържанието, както на изменението на подробния устройствен план (при необходимост), така и на бъдещия инвестиционен проект, включваща всичките му необходими части. В същото време липсва ангажимент за възлагане на разработката на тези проекти на спечелилия участник или на следващите класирани участници. Възложителят не се ангажира да реализира който и да било от идейните проекти, нито да ги реализира в тяхната цялост и замисъл като единство на образ, геометрия, композиция, функция и т.н., изразени в конкретиката на всяко от отделните проектни решения.

Условията на конкурса дават възможност оригиналната проектна идея да се подмени впоследствие. По този начин има риск да се комбинират различни опции за решение на проектната задача по усмотрение на възложителя и чрез допълнително възлагане на друг проектант да се генерира ново проектно решение, лишавайки първоначалните концепции на наградените автори от своята цялостност и оригинална образна идентичност. Подобен риск следва да се избегне, защото не е в интерес на ползвателите на тези публични пространства и създава предпоставки за неефективно разходване на публични средства. На класираните участници трябва да се даде възможност да развият идеята си при съобразяване на изискванията и потребностите на общината.

Задачата на конкурса е интересна, но би предизвикала колегията да участва активно и да вложи целия си творчески и професионален капацитет, само ако е предвидено последващо възлагане на самите автори. Освен паричната награда основен стимул и мотивация за участие е възможността за реализация на оригиналната идея, заложена в премиерия проект. Включително и възможността за нейното частично изменение в хода на реализацията с оглед подобряване на решението от страна на автора. В този смисъл, осигурените суми от 20, 15 и 10 хиляди лева, са добри парични награди в конкурс за проект по ЗОП, но не са достатъчни, за да възмездят авторските идеи, вложения сериозен проектантски труд и иновативни решения.

3. Да предвидите отделно възнаграждение за придобиването на пълните авторски права на проектантите в съответствие с разпоредбите на ЗАПСП и в съответствие със стойността на проектната разработка, придобита чрез конкурса.

Условията на конкурса за придобиване на пълните авторски права на спечелилите участници, означава че общината може да възложи дейностите по реализация на концепциите на трето лице, различно от авторите при пълна преработка на идейните проекти, без дори да е заплатила полагащото се авторско възнаграждение. Това е недопустимо и незаконосъобразно.

4. Да промените клаузата на чл. 3 от проекта на договор: „Чл. 3. (1) Страните се съгласяват на основание чл. 42, ал. 1 от Закона за авторското право и сродните му права, че авторските права върху всички документи и материали, и всякакви други елементи или компоненти, създадени в резултат на или във връзка с изпълнението на Договора, принадлежат изцяло на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ в същия обем, в който биха принадлежали на автора. ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ декларира и гарантира, че трети лица не притежават права върху изготвените документи и други резултати от изпълнението на Договора, които могат да бъдат обект на авторско право.“ **и условията за авторските права в т. 5 от документацията:** „Възложителят сключва договор за изплащане на награда и използване на създадения проект с класираните на първо, второ и трето място участници. След изплащане на наградите по

сметките на участниците за Възложителя възниква правото да използва проектите на класираните на първо, второ и трето място участници за целите по т. 3 от настоящата документация, без разрешението на участниците и без да дължи допълнително възнаграждение за това.“

Във връзка с изложените аргументи в точка 3 от искането ни, Ви обръщаме внимание, че така както е поставена клаузата на чл. 3 от проекта на договор и условията в т. 5 от документацията на конкурса, противоречат на изискванията на ЗАПСП. Премията за класиране е награда за спечелване на конкурса. Възнаграждението за авторски права е сума за използване на създаденото произведение и за отстъпване на авторски права при определени условия. Юридическите факти за възникване на всяко от тях са съвсем различни.

Така както са заложили условията в проекта на договор и документацията, обезсмислят функцията на наградата – тя се предоставя безвъзмездно и служи като признание за високите качества на проекта и за поощрение на участника. Възложителят не може да черпи основанията си за придобиване на авторските права, което винаги е възмездно съгласно ЗАПСП, от самия факт на изплащане на наградата на участника.

5. Да изключите от методиката за оценка подпоказателя K4.1 „икономическа адекватност“ на предложението, тъй като критерият е непропорционален на предмета на конкурса, субективен и неправилен.

Съгласно методиката за оценка с критерият K4.1. журито ще оценява проектите на участниците по следния начин:

„4.1. Оценява се икономическата адекватност на предложението.

Оценява се пълнотата на количествено-стойностната сметка и реалистичността на направените прогнозни оценки.

Критерий K4.1. се оценява от журито по тристепенна скала на оценяване – 1, 3 или 5 т., които отразяват икономическата адекватност, както следва:

5 точки - Предложението е икономически обосновано, направените прогнозни оценки са реалистични; количествено-стойностната сметка обхваща всички основни предвидени дейности.

3 точки - Предложението не е напълно икономически обосновано. В сила е едно от следните две условия - направените прогнозни оценки не са реалистични или количествено-стойностната сметка не обхваща всички основни предвидени дейности.

1 точка - Предложението не е икономически обосновано, направените прогнозни оценки не са реалистични, количествено-стойностната сметка не обхваща всички основни предвидени дейности.“

На първо място критерият K4.1. надхвърля целта и предмета на конкурса за идейна концепция. Той е непропорционален, защото: да се направи икономически обосновано предложение на база оценка по уедрени показатели за конкретно проектно решение, с оглед сложната градоустройствена и техническа обстановка на местоположението и удовлетворяващо изискванията на заданието, трудно би довело до търсената реалистична прогнозна оценка; количествено - стойностна сметка, обхващаща всички основни предвидени дейности за такъв комплексен обект изисква доста подробна и сравнително детайлна разработка, най-малко в техническа фаза. На практика това представлява скрито изискване за по - висока степен на изпълнение от участниците, което не е необходимо на този етап при търсене на най-добро проектно предложение. Изискването е ограничително и компрометиращо смисъла на открития конкурс за проект, в който отделни проектантите и по-малки проектантски бюра, следва да имат шанса да представят своите оригинални идеи и да бъдат допуснати до оценяване. Възможността за отстраняване на кандидати въз основа на този непропорционален критерий следва да се премахне.

Критерият К4.1 дава широки възможности на журито за интерпретация и е субективен. Възникват въпросите: По какъв начин и въз основа на каква информация журито ще оценява обективно и достоверно икономическата адекватност на предложението и дали прогнозната оценка е реалистична? Въз основа на какви ясни, точни, конкретни критерии журито ще преценява дали проектът е икономически адекватен? Кое за общината възложител е икономически адекватно предложение? Обясненията на възложителя по прилагане на тристепенната скала на критерия (кога дадено предложение трябва да се оценява с 1, 3 или 5 точки) по никакъв начин не внасят необходимата яснота и конкретика на употребените понятия (икономически обосновано, реалистична прогнозна оценка), а утвърденият механизъм за оценяване не осигурява обективност.

Както неправомерните критерии за подбор, така и спорните показатели за оценка на „икономическа адекватност“ имат разубеждаващ ефект спрямо потенциалните участници.

УВАЖАЕМИ АРХ. ЗДРАВКОВ,

Разчитаме на вашия професионализъм, като представител на нашата гилдия, да съобразите исканията ни, които са изцяло в съответствие с интересите на обществото. Гражданите и Вие, като възложител, да получите възможно най-доброто професионално решение за тази важна част на града, чрез силна конкуренция на идеи и предложения за устойчиви решения, достойни за една съвременна европейска столица.

Камарата на архитектите в България е винаги отворена за професионален коментар и готова да Ви оказва експертно съдействие още на етапа на подготовката на процедури за конкурси за проект и на други процедури за обществени поръчки, свързани с устройствено планиране и инвестиционно проектиране (преглед, допълване, съгласуване на документацията), за да се осигури съответствие на професионалните искания с потребностите на общината от придобиване на качествени проектантски услуги. Заявяваме готовност да подкрепяме и популяризираме такива конкурси и процедури сред членовете си.

С уважение,

арх. Владимир Милков
Председател на Управителния Съвет
на Камарата на архитектите в България